

ZÁHORSKÁ KRONIKA

Vlastivědný sborník Záhoří, Pobečví a Oderských hor.

Ročník XXVI.

Únor 1949.

Číslo 6.

Jaroslav Kanyza:

Lipensko v literatuře.

Lipenskému kraji se nedostalo dosud štěstí, aby byl oslaven velkým dílem romanopiseckým nebo básnickým, ačkoli spanilost kraje i jeho pohnuté historické změny a převrasy k tomu přímo vybízejí. Marně bychom pátrali mezi historickými romány naší literatury, zdali se doba za pánů z Kravař nebo Pernštejnů zapsala do stránek výpravného eposu v prose; jen letmo se dotkne Jiří Mařánek v románu »Barbar Vok« Helštýna a Lipníka, když se zmiňuje o svatbě Petra Voka z Rožmberka s dědičkou zdejšího panství, Kateřinou z Ludanic.

Veliký zápas náboženský, který se vedl zrovna za Voka mezi katolíky, luterány a Českými bratry v Lipníku zrovna v té době kolem r. 1600, nevešel se do rámce vyprávění o divokém srdci posledního Rožmberka, ač myslím, by jako pozadí poskytl Mařánkovi románu mnohý plastický detail. To snad i proto, že autor nenašel dost látky pro tuto věc u svého inspirátora Václava Břežana, v jeho téměř deníkovém životě p. Petra Voka z Rožmberka.

A přece to byla doba živého kvasu náboženského, na níž bral účast sám Petr Vok s Kateřinou z Ludanic, jsouce přítomní na bratrském synodu v Lipníku r. 1587. V této době se zrodil v Lipníku autor nejlepšího luteránského zpěvníku *Tobiáš Závorka Lipenský.*¹⁾ Tento kazatel v Bystřici pod Host. a pozdější děkan v Doubravniku, byl vynikajícím organizátorem svého děkanátu, kdež s kněžími konával menší synody, a usnesení svá vydával jménem »děkana a starších kněží evangelických« (Jireček.) Ve Velkých Něm-

¹⁾ J. Jakubec v Děj. lit. č. I., z roku 1929 uvádí jméno Závorka, Jireček v Rukověti správně Závorka tak, jak se Závorka skutečně psal v uvedených dílech.

čicích založil tiskárnu, kterou vedl jeho syn *Václav Závorka Lipenský*, který vedle jízlivých traktátů proti papeži, tiskl luterské katechismy, modlitby, písně, organizační příručky a jiné. *Tobiáš Závorka Lipenský* byl znamenitým znalcem církevního zpěvu. Proto vydal už r. 1592 »*Zpívání pohřební staré a nové*,« což bylo jen přípravou k velikému dílu, jež vyšlo pod názvem »*Písně chval božských*, t. j. zpěvové církevní staří i noví«. Tento vzorný luterský kancionál vyšel v trojím vydání; 1602, 1606 a 1620. Tento kancionál, který byl pozdějšímu exulantu a vydavateli evangelických knížek *V. Kleychovi* jedním z nejvydatnějších pramenů pro jeho zpěvníky, má 1100 stran. Písně jsou uváděny i s notací. Nejsou však všechny Závorkovy. On stejně jako všichni upravovatelé kancionálů přejímal luterské písně jiných autorů (ale bez uvádění jmen autorů původních), písně bratrské i katolické, jen když neodporovaly luterské dogmatice. Jsou tu písně i o Janu Husovi a Jeronýmovi, písně proti Turkům, zveršované články víry i parafráze, místy až baladické, a zveršované články života biblických osob, tedy všechno to, co bývá v současných zpěvnících. Přednost tohoto kancionálu však spočívá v tom, s jakou jistotou dovedl vybrat cenné písně z jiných sborníků, a i v tom, že byl značně zkušený v užívání básnického jazyka, takže místy zazvoní rým opravdovým básnickým posvěcením.

V tomto kancionále a v jiných jeho knihách je však ještě něco velmi zajímavého. Závorka měl neobyčejně rád své rodné město, nikdy na ně nezapomínal, ba chlubil se jím, a v knihách připojoval vždy jeho erb a ve verších prosil Pána Boha, aby dal jeho Patrii (t. j. Lipníku), štěstí a jeho občanům nebe po smrti. Tak po věnování kancionálu panu Arklebovi z Víckova a na Vsetíně a Janu Žalkovskému z Žalkovic a na Dobromilicích,²⁾ jejichž erby přitiskuje, pyšný se znak lipenský, dvojocasý lev, stojící na zadních nohou a pod ním verše, v nichž vybízí obyvatele Lipníka k ctnosti a statečnosti, »aby si zasloužili býti zmužilí a věrní jako lev jejich znamení« a nakonec přeje jim i sobě, aby se všichni sešli v nebi. A stejně je tomu i v »*Pravidle*

²⁾ Latinské verše ve věnování pocházejí mezi jiným i od druhého syna Závorkova. Jiříka, faráře v Kunštátě.

služebnosti církevních, t. j. shromáždění všeho spolu, čehož se při služebnostech Páně i v církvi svaté od starodávna užívalo a užívá«. I tu je hned na druhé stránce titulního listu erb města a pod ním:

Erb Města Lipenského.
Braníž je Pán BŮh oD zLého.

Pak následují tyto verše:

Bože, kterýž jsi mne stvořil,
patrii k tomu způsobil
Lipník město, vlast mou milou:
Prosím s myslí poníženou
račiž mé vlastní zěhnati
v kteréžs mi dal život vzíti,
aby s svou milou vrchností
živi byli Tobě ke cti
ve všem dobrém prospěch brali
a do nebe se dostali.
Toho dítě, své Patrii,
v ní všem lidem věrně přeji.
Tobiáše mi jméno dáno,
Závorka, v Lipníku známo.

Jméno Lipníka v krásné literatuře se nám pak mihne až v XIX. století u J. K. Chmelenského. Tento obrozenský básník, který na svých úředních cestách zavítal i do Lipníka a pobyl tu nějaký čas krátce před svou smrtí jako justiciár zdejšího panství, podivil se sedminásobné ozvěně, již zachytil v následujících verších:

U Zduchovic Vltavy chválí se tam ozvěna hlučná,
ku Praze plavci jedouc, rádi ji pozdravují.
Nad tu slavnější, ba snad nad *mediolánskou*
jest *Lipnická*; žel! zní že mi ze hřbitova.
Žel? — Nikoliv! Nesmrtelnost zde se již směje ve mne;
stokrát rozmnožené všecko, až usnu, tuším.

Když psala Tereza Nováková svůj veliký román o nešťastném knězi buditeli P. J. V. J. Michlovi »*Drašar*«, zachytila, byť letmo a ve vzpomínce, lipenský piaristický klášter, kde byl Páter Justin v noviciátě r. 1831. Tu také mladý novic napsal pod pseudonymem *J. M. Polický* do *Květvů českých* (1884 č. 6.) článek »*Helfenštýn*«, k němuž

jej nadchla tehdy ještě mnohem zachovalejší zřícenina tohoto malebného hradu nad Lipníkem.

Když se od let osmdesátých minulého století stala vila Jana Neffa, pražského velkoobchodníka a rodáka lipenského, sídlem častých návštěv umělců ze všech koutů naší vlasti, když sem František Táborský vodil básníky, spisovatele a jiné umělce (Heyduka, Herbena, Kořenského, Ant. Dvořáka, red. Kuffnera, české kvarteto atd.), tu ožíval i Lipník kulturním ruchem, bohužel, že mimo několik feuilletonů redaktora Nár. listů Jos. Kuffnera a Hořicové-Laudové a pěkné vzpomínky cestovatele Kořenského ve *Sborníku k 70. narozeninám Fr. Táborského*, není na tu dobu vzpomínek význačnějších. Teprve roku 1932, o stých narozeninách Jana Neffa napsal *Frant. Táborský* o tomto velikém mecenáši českých snah a vynikajícím zakladateli pražského galantního závodu milou knížku, jež vyšla jako soukromý tisk.

Pokračování.

Antonie Ebnerová:

Z dějin literátského kúru hranického.

Časté zmínky o zpěvumilovnosti našeho národa mimovolně nás ponoukají dopátratí se blíže rázu pěvecké a hudební praxe a po jejím zaměření. Věc nás zajímá tím spíše, jde-li o kraj či místo, v němž žijeme.

Zprávy o místní hudební kultuře sestavujeme zpravidla dle sporých a náhodných poznámek, zanešených na předšádkové listy rukopisných zpěvníků na našich kúrech. Je opravdu štěstím, objevíme-li na prvních třech listech zápis, podávající souvislou kroniku místního chrámového kúru. Téměř vždy jde tu o dobu vzniku literátských bratrstev, o dobu, která položila základ k rozvoji zpěvu a hudby vůbec v dotyčném městě; jde o šestnácté století.

Literátská bratrstva byly mužské pěvecké sbory, jejichž členost byla zaměřena jediné k chrámovému zpěvu. Jejich členstvo tvořili měšťané, řemeslníci a kupci. Pěstovali zpěv latinský pro zvláštní liturgické účely, i český. Šestnácté a sedmnácté století je slavným údobím literátských bratrstev. Náběhy k rozvoji těchto kulturně pěveckých institucí nalézáme již ve 13. století.

Tehdy studenti na hradě pražském¹⁾ (vysokého učení tehdy ještě nebylo), učili se liturgickému zpěvu, t. j. obřad. zpěvu latinskému a věnovali také pozornost pravidlům básnictví duchovního. Kanovník Eberhard i kapitulní děkan Vít zřizují pěvecké sbory studentů, starajíce se o jejich hmotné zaopatření a zřizují bohoslužebné knihy.

Když pak se někdejší studenti-choralisté usadili ve venkovských městech jako školní mistři a bakaláři, s oblibou básnili dále a v místním chrámu pěstovali zpěv po vzoru chrámu stoličného. Za další šťastný rozvoj těchto sborů, děkují české země vysokému učení Karlovu. Literární umění stalo se přístupným širším vrstvám a tak vzrůstal počet literátů, t. j. lidí znalých literárního umění a příznivých zpěvu.

Zikmund Winter, přední znalec kult. dějin českých,²⁾ píše o literárních spolcích toto: »Mimo latinu byla též hudba pěstována. Z ní soudilo se na zdatnost školy. V městech spolčovali se vzdělaní lidé v literátský kúr latinský (vedle něhož býval kúr literátů českých, kteří zpívali toliko prosté české duchovní písně). Pěstovali pak tito lidé jednohlasý i umělý vícehlasý zpěv (česká polyfonie: Jan Trojan I., Krištof Harant, Adam Michna) až do stáří vetchého.«

Na kúrech měli překrásné rukopisné kancionály a graduály s notovými zpěvy, knihy o muzice, hudební nástroje. Při zpěvu a hudbě vypomáhali dospělejší žáci, kteří hrávali o masopustě, časem i v létě obecně. Však jim měšťané vyčítali, »že jim kupují housle a jiné nástroje pro službu boží a ne aby jimi vytloukali nočně hospody«.

Slavná památka literátských kúrů v našich zemích, četné *graduály*, obsahovaly officia, t. j. menší zpěvy. Byly latinské, jak u katolíků, tak u kališníků. Avšak u těchto vnikala do jednotlivých částí česká řeč. Pořad zpěvů starých katolických a husitských graduálů byl tento: Introit, Kyrie, Et in terra (dnes říkáme Gloria), Prosa, Patrem (t. j. Kredo), Muteta (dnes Offertorium), Sanctus a ostatní mešní části. Husitské graduály zavedly do Prosy a Mutetu české vsuvky nebo vůbec českou duchovní píseň. Tak o Hodu velikonočním zazněla uprostřed latinského textu česká:

1) Ad. Kubeš: Literátský sbor třebešský. Čas. Mat. Mor. 1880, str. 132.

2) »Vyučování na školách partikulárních« stat: Zpěv a muzika vůbec.

»Víme, že jsi vstal zajisté, Pane Jezu Kriste,« o Hodu svatodušním »Vítej sladký Těšiteli« (složil minorita Kliment Bosák). Také v jiných oddílech nejednou vystřídá se čeština s latinou v dojemné shodě. Mateřština věřících úporně a vytrvale proniká do řeči bohoslužebné. Leč všichni hudební badatelé nestaví se vlídně vůči tomuto zjevu, tvrdíce, že taková skladba byla hotovou míchanicí, bez jakékoli jednoty a tudíž i krásy.³⁾

S ohledem na hranický literácký sbor zmiňme se též o rorátech.⁴⁾ Jejich vznik se datuje z doby Karlovy, ač již dříve bývala sloužena jitřní mše ke cti Matky Boží. Zpěváci-literáti, přicházeli časně na kůr — zvonilo se o čtvrté a před započítím mše zapěli české rorátní zpěvy. Dvě rukopisné knihy hranického kůru⁵⁾ uvádějí jich až 27, jednu dokonce ze 14. stol.

Pobyt v kostele za chladných prosincových hodin byl zpěvákům všelijak příjemňován. Na jistý kůr nosivali jim teplé pivo »ku pěni rorát«, jinde zase obstarávali ohříváče se žhavým uhlím k zahřátí nohou zpěváků. Výdaje z toho vyplývající zaplatil literácký cech o výroční schůzi.

Pěvecká praxe výše uvedená přešla pak z chrámů katolických a husitských do sborů Českých bratří. Svědectví o hudební a literární ceně bratrské písně duchovní je Kanonál Šamotulský, vydaný r. 1562 a později. Pokračování.

Jaroslav Vlach:

Provolání představitelů obcí Hustopečí n. B., Milotic n. B. a Vysoké k rolnictvu moravskému r. 1849.

Z jara roku 1849 vyvrcholil za vedení Košutova maďarský odboj proti Vídni. V dubnu zvítězil nad Windischgrätzem revoluční generál Artur Görgey u Gödöllö nedaleko Pešti a současně nabylo maďarské vojsko převahy v jižních Uhrách nad Srby a na východě v Sedmíhradsku. Pod dojmem těchto úspěchů prohlásil 14. dubna r. 1849 kusý debrecínský sněm Habsburky za zbaveny trůnu a ustanov-

³⁾ Konrád: Dějiny posvát. zpěvu staročes. I, 245—6. •

⁴⁾ O rorátech, jakožto původní české mariánské bohoslužbě viz přísl. kap. v D. Orlových »Dějínách zpěvu předhusitského«.

⁵⁾ Pěvkyně Sionská 1827, Manuálník 1855.

vil Košutu správcem země s diktátorskou mocí. Současně se pak Maďaři snažili získati vysláním emisarů a vydáním Košutova prohlášení také pomoc ciziny, zvláště Francie a Anglie. Třebaže maďarský zápas s reakční vídeňskou vládou vzbuzoval ve svobodomyšlných kruzích Evropy sympatie, zůstali Maďaři bez pomoci. Vídeňská vláda se necítila dosti silná k pokoření maďarského povstání svými prostředky. Když maďarští povstalci dobyli 21. května r. 1849 i budínského hradu, odhodlal se Schwarzenberk hledati pomoc u ruského cara Mikuláše I., který na osobní schůzce s mladým rakouským císařem Františkem Josefem I. ve Varšavě, ochotně slíbil žádanou pomoc a také ji rychle poskytl. V červnu r. 1849 přešla statisícová expediční armáda generála Paskěviče Karpaty a současně vniklo ruské vojsko do Sedmíhrad. Od západu postupoval Windischgrätzův nástupce hrabě Haynau s vojskem císařským. Této ohromné přesile nemohlo maďarské revoluční vojsko dlouho vzdorovat. V první polovici srpna byla revoluce potřena.

Těsně po dobytí budínského hradu Košutovou armádou, vydávají představitelé obcí Hustopečí, Milotic a Vysoké tištěné provolání ke svým krajanům moravským, ve kterém vybízejí k materiální pomoci pro rakouskou armádu. Provolání zní:*)

Milý krajane!

My se k vám obracime wenkowsstj spoluobčané, blizci i vzdálenj, nebo my máme wssude stejná přánj, užiwegme tedy i stegných prostředků, abychom nassého wsseobecného cíle dossli.

Náš dobrotiwý Cisař sice sedlský lid z prachu poddanosti pozdwihl; on proti w mirneg náhradě robotu na wěčné časi zrussil; on dobročinným zákonnem swobodnou obec stwořil; my gsme nýni každému ginému stawu rowni; my gsme swobodnj občané!

Jak dlauho ale gesstě domácí a cizi nepřátelé základy nassi krásneg vlasti wssim násiljm podrywagy, tak dlauho taky nasse swoboda neni pogisstěna, nybrž na opak we welikey nebezpečí postawená.

*) Ponechán starý pravopis.

Wjete, drazj spoluobčané, že bohaprázna luza z celeg Europy se w Uhřich shromáždila, aby nás skazila. Proto taky táto stekla zbeř negwic proti Cisaři soči, poněwadž on se gegich diabelskému počínani se wssi moci na odpor stawj.

Oni nám sice slibuj nebeské blahoslawenstwuj na zemi, aby nás genom wzmatek uwedli; ale to se gim nikdy nepodařj, my gich známe. Lidé, kteřj hrdelné žaláře z osobnj skussenosti znagj, a z kterých málo který dobrý kabát, ale žádný ani za mak wlastnj cti k stracenj nemá; takowa holuta nás nikdy sšastné neučinj; Takowy lid musi byt pokořený a neskodný učiněný, ale k tomu gest za potřeby sjednocených sil. My tehdy taky musime bogowat; ne sice osobně, nebo nassa pokojná zbrog, to gest pluh, nasse bděnj při domě žádá; ale podporowat budem nassu wládu pokogným a dobromislným chovánjm; podporowat nasse udatné wogsko s přispěnjm w geho potřebách, aby zwitězilo, a nám pokog a swobodu přineslo.

My gsme sedláci, Bůh letossiho roku nasse pola požehnal, a bohaté žnia nás očekawagi. Wložme teda obět na oltář wlasti, abychom dokázali, že gsme křestiani a že božská požehnanj s poděkowánjm přigimáme.

Nasse armada potřebuge peníze, potřege požiwu pro mužstvo a futro pro koně. S malau wiminkau ale každá obec s neczim přispěti může, a při tom taky mate wasse kontribučenské pokladnice a sipky.

Otwěrite tedy wassu dobročinau ruku, která pro nuzného spoluobčana tak často otwřená bjwá, otwěrite gu i nyní pro zachovánj wlasti.

My gsme se dorozuměli částku owsa po železnici k armada do Uher, a peněžity přispěwek k nakoupenj koňstwa pro delostřelectwo do Brna odeslat, co se giž taky stalo.

Učiňte i wy milj spolubratři dle wassich okoličnostj, a nebudete toho litowat; nebo až se nám pokog a přané blaho nawratj, budete geg s mnoho radostněgssi misli užíwat, poněwadž si pomislíte: I my gsme k docilenj geho přispěli. A potom gisté s uraucným srdcem zwoláte:

Sláwa nassemu dobrotivému Cisaři!

Sláwa nassi swobodneg wlasti!

Obce politického okresu Hustopečského, w přerowském kraji, dne 25. kwětna 1849.

Obec Hustopeče:	Obec Milotice:
Josef Klumper, Richtář.	Jan Wollek, Purmistr.
Antonín Horák, Purmistr.	Jan Horák, Saused.
Jan Zahradnik, Sedlák.	Josef Kalusek, Sedlák.
Fabian Wollek, Sedlák.	

Obec Visoka:

Josef Dobess, Richtář.
Josef Plessek, Purmistr.
Fabian Staniek, Sedlák.

Jedno z těchto provolání bylo nalezeno v obecním archivu obce Žarošic na Ždánsku (dříve v kraji brněnském); vzdálenost od kraje, kde bylo toto provolání vydáno, nasvědčuje, že rolníci probuzenci okresu hustopečského byli ve vzájemném styku i se vzdálenými kraji moravskými.

Některé neznámé archeologické nálezy ze Záhoří a přilehlého Valašska z poslední doby.

V novém svazku Časopisu Zemského musea, který takto obnovuje za redakce dr. J. Helferta po válce svoji činnost (XXXIII, 1947), je registrováno i několik archeologických pravěkých a časně historických, dosud neznámých nálezů z našeho Záhoří a přilehlého Valašska. Protože z naší krajiny je nutno registrovati každý sebemeší nález, upozorňujeme zde znovu na tyto nálezy, jež mohou zavdati popud k dalšímu pátrání a nálezům.

Jsou to tyto nálezy:

Z Hrozenkova Nového (okres Vsetín) pochází od Orságovy pily kamenný mlát (9,—, 6,—, 5,5),¹⁾ první neolitický nález z této oblasti vůbec.

Lhotka u Kečče (okres Hranice). (Nezaměňovati se Lhotou u Lipníka; o tamějších nálezích v Záhořské kronice 15, 1933, 117!) V trati »Bařiny« (nebo také »Šiferna«) nachází se malé neolitické sídliště z období kultury s pomalovanou keramikou. Před delší dobou bylo tam prokopáno 12 jam, které poskytly jen zcela atypický střepový mate-

riál, mezi nímž se nacházel okrajový střep s přídržovadlem a malý tenký střípek z menšího hrníčku, dále několik omlutých kusů mazanice, 6 celých a 2 půlky přeslenu. Povrchově byly nalezeny hojné pazourkové čepelovité odštěpy, jádro a kamenný otloukač (mus. Kelč).

Libosváry (okr. Bystřice pod Hostýnem). Před více lety byl zde nalezen (v terase?) mamutí kel a fragment mamutí kosti. Uštěp lamely nese pravidelné ostré stopy řezů, podobné řezům na nálezu z Honci. (Srv. M. C. Burkitt v *Antiquaries Journal* 1935, 275, V. Ščerbativskij v *Die Eiszeit* 3, 1926, 112, Abb. VIII—IX.) (Museum Bystřice.)

Provodov (okr. Zlín). Z Provodova, odkud již starší literatura (srv. R. Paulsen, *Die Münzprägung der Boier*, 1933, 51) uváděla nálezy keltských mincí, byly získány r. 1938 2 nové zlaté bojské ražby, a to zlatý kus mušlovitého typu starší zlaté ražby (7,3718 g, 960—980/1000 Au, analogie u Paulsena l. c. II. Taf. 14, Nr. 292—293) a plný stater staré zlaté ražby (7,3648 g, analogie u Paulsena l. c., Taf. 16, 336) (MZM, Pa 1020/38). Zdůrazňovatí geografický význam tohoto nálezu není zapotřebí.

Skalíčka (okres Hranice). Problematický pazourkový otloukač (mus. Kelč).

Všemina (okr. Vizovice). Fr. Novotný z Brna získal 13 zcela atypických, pravděpodobně hallštatských střepů a plochý nezřetelný železný předmět (Pa 12.596 až 12.608, 13.298).

František Šustek:

Spálov.

Pokračování.

(Stručný vlastivědný přehled.)

1723—1730 *Sestry Barbora z Bocku a Rosalia Ludvíka ze Zeno*, dcery Karla Ferd. ze Schertzu. Po šest let spravoval statek rytíř *Ant. Zeno z Danhausenu* na St. Jičíně.

1730—1740 *Rudolf Landelin z Fragsteinu a Nimbsdorfu*, manžel Josefy, dcery Ant. Zeno z Danhausenu a Rosalie roz. ze Schertzu.

1740—1743 *Jiří Leopold z Fragsteinu*, syn předešlého.

1743—1769 *Emanuel Kajetán svob. pán Zawisch z Osenic*,

manž. Antonie z Fragsteinu, neteře Jiřího Leopolda z Fragsteinu (10., 11., obě gruntovnice dokazují, že Emanuel Kajetán Zawisch byl majitelem již od r. 1743.)⁶⁾

1769—1787 *Emanuel svob. pán Zawisch z Osenic*, syn předešlého (od r. 1769 až do doby přítomné shodují se časové údaje všech pramenů).

1787—1790 *Bratři Anton a Emanuel Zawischové z Osenic*.

1790—1841 *Anton svob. pán Zawisch z Osenic* (sám; bratr Maria Emanuel dostal Vítkov. 8. str. 79).

1841—1883 *Moriz svob. pán Zawisch z Osenic*, syn předešlého.

1883—1885 *Filip hrabě Kinský*. (Statek koupil své dceři, provdané za Filipa hr. Kinského jako věno v r. 1883 Adolf hrabě Dubský z Třebomyslic, 6. str. 19).

1885—1911 *Viktor rytíř Bauer*, brněnský továrník.

1911—1919 *Bratři Dr Viktor ryt. Bauer, Petr ryt. Bauer a Dr Moriz ryt. Bauer-Chlumecky*.

1919—1945 *Dr Moriz Bauer-Chlumecky* (přídomek Chlumecky po matce roz. Chlumecké, jež byla dcerou brněnského historiografa Petra ryt. Chlumeckého).

1945 velkostatek konfiskován (ONV Hranice 18. 7. 1945, ZNV Brno 19. 12. 1945; až do konečného rozhodnutí náleží pozůstalost po zemřelém Morizi Bauerovi Chlumeckém jeho manželce, vdově *Margaretě, roz. z Remíz*).

⁶⁾ Ed. Scheich, ZK roč. 24/1947 str. 79.

Drobné zprávy

Zatímni okresní národní výbor v Hranicích

čítá 11 členů, jimž byly přiděleny tyto referáty: 1. Zacios Emil, předseda ONV, referát pro vnitřní věci. 2. Baďuřík Alois, náměstek, referát plánovací. 3. Metelka František, referát národní bezpečnosti. 4. Frélich Josef, referát školství a osvěty. 5. Hlavinka Otakar, referát sociální a pracovní. 6. Zlámalíková Marie, referát zdravotní. 7. Baďura Karel.

referát finanční. 8. Kajnar Antonín, referát hospodářský. 9. Jemelka Jan, referát zemědělský. 10. Čajka Antoš, referát distribuční, výživy a zásobování. 11. Skříčil Milan, referát technický.

Nové sběry na Kobylance u Hranic.

V roce 1946 byla objevena v prostoru Moravské brány u Hranic na Kobylance nová paleolitická stanice. Předběžnou zprávu o tom uveřejnil Dr. Boh. Klíma v ČVMŠO roč. 56—1947 a v minulém ročníku Záhorské kroniky. Minulého roku bylo pokračováno ve sběru bohatě se zde vyskytujících kamenných nástrojů diluviálních lovců, kteří zde tábořili někdy před více než 30.000 léty. Pěknou kolekci těchto nástrojů získal IngC Jan Kostruch z Drahotuš. Na základě nových nálezů a poznatků z minulého roku budou letos uskutečněny po žních zjišťovací sondážní práce v oblasti tábořiště. Výzkum provede odd. pro diluvium Zemského musea v Brně se souhlasem Státního archeologického ústavu. B.K.

Činnost žákovské organizace střední školy chlapecké v Lipníku nad B. v I. pololetí šk. r. 1948/49.

Žákovská organizace střední školy chlapecké v Lipníku n. B. vykazuje v I. pololetí šk. r. 1948/49 následující činnost: Žáci JUK odpracovali v říjnu v zahradě zimní rolnické školy při obrývání stromků 550 pracovních hodin. Obryli 215 stromků a přesadili 30 ryhízových keřů. — Žáci III. B. tř. pracovali na pile »Vepřek« při snášení překladů; 30 žáků odpracovalo 90 hodin. Organizace vysázela na městském pozemku 16 ovocných stromů a převzala je do opatrování. — Všichni žáci nasbírali 19 kg léčiv. bylin v ceně 443.60 Kčs, 384 kg kaštanů a 20 kg krmných žaludů. Na podzim bylo sebráno 72 kg semen listnatých stromů, které byly odvedeny správě státních lesů a statků v Lipníku n. B. — Střední škole ve Zďáru zaslal dorost ČČK bednu jablek 54 kg a na vánoční nadílku řeckým dětem krabici cukrovinek. — I peněžní sbírky jsou úspěšné: na pomník upálených v Zákřově věnován obnos 526.10 Kčs, pod vánoční strom republiky odevzdali žáci 500 Kčs a na Jiráskův fond 1306.50 Kčs. — Do soutěže tvořivosti SČM jsou přihlášeny všechny třídy se všemi žáky a pilně soutěží v čistotě, docházce, prospěchu, sběru a ve výzdobě tříd. — Práce ve škole je podporována návštěvami veřejných činitelů a hlavně závodní radou Moravskoslezských pil, nár. podnik v Lipníku n. B., který převzal nad školou patronát. — Plán žákovské organizace na II. pololetí šk. r. 1948/49: pilný sběr papíru na učebnice a Jiráskovy spisy, zájezd činovníků na střední školu do Spálova, sportovní utkání s jinými středními školami v okrese, dopisování se střední školou v B. Bystrici, brigády na sázení lesních stromů, dokončení výroby hraček pro mateřské školky, úprava sadů v Lipníku n. B., sběr léčivých bylin a další příležitostné práce, které se vyskytnou.

Záhorská kronika vychází každý měsíc mimo prázdniny. Vydává Okr. rada osvětová v Hranicích. Vedoucí redakce a odpovědný správce listu Antonín Frel v Dolním Újezdě u Lipníka n. Beč. Roční předplatné Kčs 30.—. Číslo poštovní spoř. Brno 116.900. — Používání novinových známek povoleno ředit. pošt v Brně I A - 4-2370: 146.212. Dohlédací pošt. úřad Hranice I. *Adresa redakce:* Dolní Újezd u Lipníka n. Beč. *Administrace:* Hranice. Tiskne Jar. Strojil, národní podnik v Přerově.